

Projekt

z dnia 28 maja 2020 r.

**UCHWAŁA NR .....
RADY GMINY PIĄTNICA**

z dnia ..... 2020 r.

w sprawie Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Piątnica na lata 2020 – 2023

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713) oraz art. 87 ust. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2020 r. poz. 282 i 782) po uzyskaniu opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Opieki nad Zabytkami Gminy Piątnica na lata 2020 - 2023, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Piątnica.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

Przewodniczący Rady

Krzysztof Weber

Załącznik do uchwały Nr .....

Rady Gminy Piątnica

z dnia.....2020 r.

Programu opieki nad zabytkami dla Gminy Piątnica na lata 2020 – 2023

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY PIĄTNICA NA LATA 2020-2023

Rozdział 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Ilekroć w niniejszym programie jest mowa o:

- 1) **ustawie** – rozumie się przez to ustawę z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2020 r. poz. 282 i 782);
- 2) **programie** – rozumie się przez to „Program Opieki nad Zabytkami Gminy Piątnica na lata 2020-2023”;
- 3) **gminie** – rozumie się przez to gminę Piątnica;
- 4) **zabytku** - rozumie się przez to nieruchomość lub rzecz ruchomą, ich części lub zespoły, które są dziełem człowieka lub związane są z jego działalnością. Stanowią one świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową.

2. Przedmiotem Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Piątnica jest problematyka ochrony dziedzictwa kulturowego Gminy Piątnica. Celem tego opracowania, jest określenie głównych zadań i kierunków działań na rzecz ochrony i opieki nad zabytkami. Niniejsze opracowanie sporządzono zgodnie z art. 87 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2020 r. poz. 282 ze zm.).

3. Program Opieki nad Zabytkami Gminy Piątnica sporządzany jest przez Wójta, a następnie po uzyskaniu opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków zostaje przyjęty przez Radę Gminy. Program jest ogłaszany w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego. Sporządza się go na okres 4 lat.

Rozdział 2. CELE OCHRONY ZABYTKÓW

1. Cele ochrony zabytków zostały określone w art. 87 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami i są one następujące:

- 1) włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju;
- 2) uwzględnianie uwarunkowań zabytków w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniem ochrony przyrody i równowagi ekologicznej;
- 3) zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;
- 4) wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego;
- 5) podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami;
- 6) określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków;
- 7) podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

2. Program Opieki nad Zabytkami Gminy Piątnica zbieżny jest ze strategicznymi celami państwa w zakresie ochrony i opieki nad zabytkami. Cele te wymienione są w następujących dokumentach:

- 1) Tezy do Krajowego Programu Ochrony Zabytków i Opieki nad Zabytkami na lata 2019 – 2022 (uchwała nr 82 Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2019 r.);
- 2) Narodowy Program Kultury „Ochrona Dziedzictwa Kulturowego na lata 2004- 2013”;
- 3) Narodowa Strategia Rozwoju Kultury na lata 2004- 2013 wraz z uzupełnieniem na lata 2004- 2020;
- 4) Strategia Rozwoju Kraju 2020- Aktywne społeczeństwo, Konkurencyjna gospodarka, Sprawne państwo;
- 5) Krajowy Program Ochrony Zabytków i Opieki nad Zabytkami 2018- 2022;
- 6) Koncepcja zagospodarowania przestrzennego kraju 2030 (KPZK 2030).

3. Cele Programu Opieki nad Zabytkami w Gminie Piątnica:

- 1) włączenie problematyki ochrony zabytków do bieżących zadań Gminy Piątnica;
- 2) uwzględnianie uwarunkowań prawnych opieki nad zabytkami;
- 3) rozpoznawanie potrzeb dotyczących podejmowania działań zmierzających do zahamowania procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;
- 4) eksponowanie zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego;
- 5) podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych;
- 6) tworzenie warunków współpracy z właścicielami zabytków dla zapewnienia ich opieki;
- 7) poprawa stanu zabytków;
- 8) rewaloryzacja zabytków;
- 9) włączenie tematyki ochrony dóbr kultury do zajęć szkolnych w jednostkach prowadzonych przez gminę;
- 10) publikacja materiałów dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami w prasie lokalnej, w materiałach promocyjnych oraz na stronie internetowej gminy;
- 11) pobudzanie w lokalnej społeczności świadomości kulturowej, roli i znaczenia lokalnych wartości i wspólnych korzeni.

Rozdział 3.

Uwarunkowania prawne ochrony zabytków

1. Obowiązujące w kraju uregulowania prawne dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami zostały zawarte w niżej wymienionych aktach prawnych:

- 1) Konstytucja RP (Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U nr 78, poz. 483 ze zm.);
- 2) Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2020 r. poz. 282 ze zm.);
- 3) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 poz. 713);
- 4) Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 poz. 293 ze zm.);
- 5) Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2019 poz. 1186 ze zm);
- 6) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2019 poz. 1396 ze zm);
- 7) Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 poz. 55 ze zm.);
- 8) Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 poz. 65 ze zm.);
- 9) Ustawa z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2020 poz. 194);
- 10) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2019, poz. 688 ze zm.);

- 11) Ustawa z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 2019 poz. 917 ze zm.);
- 12) Ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. z 2019 poz. 1479 ze zm.);
- 13) Ustawa z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 poz. 164).

2. Relacje gminnego programu opieki nad zabytkami z dokumentami wykonanymi na poziomie województwa podlaskiego i powiatu łomżyńskiego:

- 1) Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego do 2020 roku - przyjęta uchwałą nr XXXI/374/13 w sprawie przyjęcia zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020 dnia 9 września 2013 r. przez Sejmik Województwa Podlaskiego. Zakłada ona między innymi, że należy:
  - a) tworzyć nowe instytucje kultury, szczególnie w siedzibach powiatów, z wykorzystaniem w pierwszej kolejności obiektów zabytkowych przydatnych do tej funkcji;
  - b) wspierać rozwój kultury ludowej i amatorskiej, w tym folkloru i rękodzieła ludowego, twórczości profesjonalnej oraz amatorskiego ruchu artystycznego, z uwzględnieniem specyficznego w województwie podlaskim;
  - c) wspierać zróżnicowanie etniczne, narodowościowe i religijne;
  - d) chronić i utrzymywać dobry stan techniczny historycznych obiektów zabytkowych, a w szczególności wykorzystywać obiekty zabytkowe do nowych funkcji, zwłaszcza na potrzeby turystyki i działalności kulturalnej;
  - e) zachowywać tożsamość krajobrazu kulturowego i utrzymywać ciągłość rozwoju przestrzennego historycznych zespołów osadniczych;
  - f) identyfikować i promować tradycyjne dla województwa podlaskiego produkty, z wykorzystaniem Listy Produktów Tradycyjnych;
  - g) wspierać społeczności lokalne w zachowaniu tradycyjnej, wiejskiej zabudowy, zwłaszcza na terenach o dużym potencjale turystycznym, zachować dbałość o tradycje narodowe i kulturowe.
- 2) Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego - przyjęty uchwałą nr XXXVI/330/17 przez Sejmik Województwa Podlaskiego dnia 22 maja 2017 r. Powstał w wyniku dokonania analiz i przeprowadzenia studiów szeregu materiałów i opracowań podstawowych i uzupełniających. W treści planu zostały wymienione zabytkowe zespoły urbanistyczne i ruralistyczne, unikalne zabytkowe obiekty architektury sakralnej i świeckiej, zespoły pałacowo-ogrodowe i dworskie, zabytki techniki i militarne, cmentarze różnych wyznań, miejsca kultu religijnego i stanowiska archeologiczne.

Rozdział 4.

UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE OCHRONY ZABYTEKÓW I OPIEKI NAD ZABYTEKAMI

1. W Gminie Piątnica, na podstawie przepisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami prowadzona jest ewidencja zabytków gminy Piątnica. Ewidencja zabytków prowadzona jest przez Wójta Gminy Piątnica w formie kart adresowych. Ewidencja obejmuje zabytki nieruchome historyczne oraz zabytki nieruchome archeologiczne (stanowiska archeologiczne) posiadające własną formę terenową. Dla zabytków nieruchomych na kartach adresowych podawane są następujące informacje: lokalizacja zabytku (adres), krótka charakterystyka funkcji oraz wyglądu wraz z dokumentacją fotograficzną.

2. Aktualizacja i uzupełnianie ewidencji zabytków polega na:

- 1) dokonywaniu przeglądu w terenie obiektów figurujących w gminnej ewidencji zabytków w celu weryfikacji obiektów pod kątem stanu estetycznego;
- 2) wykonywaniu dokumentacji fotograficznej w razie zmiany stanu zachowania obiektu zabytkowego;
- 3) uzupełnianiu kart adresowych gminnej ewidencji zabytków o uzyskane w trakcie przeglądu dane merytoryczne i dokumentację fotograficzną;
- 4) w przypadku czynności wymienionych w pkt 1-3 wskazane jest uczestnictwo przedstawiciela Urzędu Ochrony Zabytków lub innego specjalisty zajmującego się problematyką ochrony dziedzictwa kulturowego.

3. Określenie stanów technicznych obiektów polega na:

- 1) nawiązaniu współpracy z organem nadzoru budowlanego w celu ustalenia stanu technicznego obiektów zinventaryzowanych w gminnej ewidencji zabytków;
  - 2) naniesieniu wniosków i opinii w sprawie dalszej kwalifikacji obiektów do gminnej ewidencji zabytków;
  - 3) określeniu niezbędnych prac rewitalizacyjnych obiektów, określenie szacunkowej wartości ich przeprowadzenia;
  - 4) w przypadku czynności wymienionych w pkt 1-3 wskazane jest uczestnictwo przedstawiciela Urzędu Ochrony Zabytków lub innego specjalisty zajmującego się problematyką ochrony dziedzictwa kulturowego.
4. Bieżąca aktualizacja gminnej ewidencji zabytków polega na:
- 1) wprowadzaniu do gminnej ewidencji zabytków zmian wynikających z rozbiórek, modernizacji i remontów obiektów;
  - 2) wprowadzaniu do gminnej ewidencji zabytków zmian dotyczących stosunków własnościowych;

Rozdział 5.

DZIAŁANIA W ZAKRESIE ODNOWY ZABYTEKÓW

1. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na odnowę zabytków będących własnością gminy Piątnica.
2. Informowanie innych właścicieli obiektów zabytkowych o możliwościach pozyskania środków na odnowę zabytków.
3. Sprawowanie opieki nad dawnymi cmentarzami cywilnymi i wojennymi poprzez usuwanie roślinności zielnej oraz samosiewek drzew, oznakowanie obiektów, upowszechnianie wiedzy na ich temat wśród mieszkańców gminy, zwłaszcza dzieci i młodzieży szkolnej.
4. Zwracanie szczególnej uwagi na obowiązek otaczania opieką miejsc grzebalnych, niezależnie od pochodzenia i wyznania osób tam spoczywających.

Rozdział 6.

OKREŚLENIE ZASAD UDOSTĘPNIANIA ZABYTEKÓW W CELACH TURYSTYCZNYCH

1. Ustalenie z właścicielami obiektów zabytkowych zasad udostępniania w celach turystycznych.
2. Oznakowanie obiektów udostępnianych w celach turystycznych.
3. Opracowanie tablic informacyjnych umieszczonych na zewnątrz obiektów, zawierających podstawowe dane historyczne o obiekcie.
4. Upowszechniania wśród mieszkańców prowadzących działalność turystyczną i agroturystyczną zasad włączania obiektów historycznych do oferty turystycznej regionu oraz przygotowywania obiektów zabytkowych na cele turystyczne.

Rozdział 7.

ZAGROŻENIA ORAZ SPOSOBY OCHRONY ZABYTEKÓW PRZED ZAGROŻENIAMI.

1. W oparciu o Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 25 sierpnia 2004 roku w sprawie organizacji i sposobu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych (Dz. U. Nr 212, poz. 2153), powstał Plan Ochrony Zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych dla gminy Piątnica. Określa on istniejące zagrożenia dla zabytków oraz sposoby ich ochrony.
2. Gminny program opieki nad zabytkami powinien w szczególności brać pod uwagę wytyczne Planu Ochrony Zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych w celu uniknięcia ewentualnych strat w substancji zabytkowej gminy w różnego typu sytuacjach kryzysowych.

Rozdział 8.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTEKAMI

1. Główny obowiązek związany z opieką, ochroną oraz finansowaniem wszelkich prac konserwatorskich, spoczywa na właścicielach i użytkownikach obiektów zabytkowych.

2. Sprawy, związane z dofinansowaniem prac przy obiektach zabytkowych, reguluje rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 16 sierpnia 2017 roku - „W sprawie dotacji celowej na prace konserwatorskie lub restauratorskie przy zabytku wpisanym na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków (Dz. U z 2017 r. poz. 1674). Dotacja może zostać udzielona osobie fizycznej, jednostce samorządu terytorialnego lub innej jednostce organizacyjnej, będącej właścicielem bądź posiadaczem zabytku wpisanego do rejestru lub posiadającej taki zabytek w trwałym zarządzie. Udzielana jest na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych, planowanych do przeprowadzenia w roku złożenia wniosku lub następnym, bądź na zasadzie refundacji poniesionych już nakładów przed upływem 3 lat po wykonaniu prac. W przypadku refundacji kosztów prac wniosek powinien być złożony w roku następującym po roku, w trakcie którego zakończono wszystkie prace konserwatorskie i roboty budowlane podlegające dofinansowaniu. Art. 77 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, określa szczegółowo wykaz działań które mogą podlegać dofinansowaniu. Dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane może obejmować wyłącznie nakłady konieczne poniesione na przeprowadzenie następujących działań:

- 1) sporządzenie ekspertyz technicznych i konserwatorskich;
- 2) przeprowadzenie badań konserwatorskich lub architektonicznych;
- 3) wykonanie dokumentacji konserwatorskiej;
- 4) opracowanie programu prac konserwatorskich i restauratorskich;
- 5) wykonanie projektu budowlanego zgodnie z przepisami prawa budowlanego;
- 6) sporządzenie projektu odtworzenia kompozycji wnętrza;
- 7) zabezpieczenie, zachowanie i utrwalenie substancji zabytku;
- 8) stabilizację konstrukcyjną części składowych zabytku lub ich odtworzenie w zakresie niezbędnym dla zachowania tego zabytku;
- 9) odnowienie lub uzupełnienie tynków i okładzin architektonicznych albo ich całkowite odtworzenie, z uwzględnieniem charakterystycznej dla tego zabytku kolorystyki;
- 10) odtworzenie zniszczonej przynależności zabytku, jeżeli odtworzenie to nie przekracza 50% oryginalnej substancji tej przynależności;
- 11) odnowienie lub całkowite odtworzenie okien, w tym ościeżnic i okiennic, zewnętrznych drzwi i drzwi, więźby dachowej, pokrycia dachowego, rynien i rur spustowych;
- 12) modernizację instalacji elektrycznej w zabytkach drewnianych lub w zabytkach, które posiadają oryginalne, wykonane z drewna części składowe i przynależności;
- 13) wykonanie izolacji przeciwwilgociowej;
- 14) uzupełnianie narysów ziemnych dzieł architektury obronnej oraz zabytków archeologicznych nieruchomych o własnych formach krajobrazowych;
- 15) działania zmierzające do wyeksponowania istniejących, oryginalnych elementów zabytkowego układu parku lub ogrodu;
- 16) zakup materiałów konserwatorskich i budowlanych, niezbędnych do wykonania prac i robót przy zabytku wpisanym do rejestru;
- 17) zakup i montaż instalacji przeciwwłamaniowej oraz przeciwpożarowej i odgromowej.

3. Dotacja udzielana jest w wysokości do 50% nakładów koniecznych na wykonanie powyższych działań. Natomiast wysokość dotacji może zostać zwiększona, nawet do 100% nakładów koniecznych, w wypadku jeżeli:

- 1) zabytek posiada wyjątkową wartość historyczną, artystyczną lub naukową;
- 2) wymaga przeprowadzenia złożonych pod względem, technologicznym prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych;

3) stan zachowania zabytku wymaga niezwłocznego podjęcia prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych.

4. Jednocześnie, łączna kwota dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru, udzielonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, wojewódzkiego konserwatora zabytków bądź organ stanowiący gminy, powiatu lub samorządu województwa, nie może przekraczać wysokości 100 % nakładów koniecznych na wykonanie tych prac lub robót.

5. Wojewódzki Konserwator Zabytków udziela dotacji w celu poprawy stanu zachowania zabytków poprzez ochronę i zachowanie materialnego dziedzictwa kulturowego, konserwację i rewaloryzację zabytków, udostępnianie zabytków na cele publiczne. Kwalifikują się prace prowadzone przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, realizowane bez udziału środków europejskich. Planowane w roku udzielenia dotacji lub prowadzone w okresie trzech lat poprzedzających rok złożenia wniosku (refundacja). Uprawnionymi wnioskodawcami są jednostki posiadające tytuł prawny do zabytku wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu, ograniczonego prawa rzeczowego albo stosunku zobowiązaniowego.

6. Zasady udzielania dotacji:

- 1) dofinansowanie może obejmować jedynie nakłady konieczne na prace określone w art. 77 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
- 2) dofinansowanie może być udzielone do wysokości 50 % nakładów koniecznych. W wyjątkowych wypadkach (wyjątkowa wartość historyczna, artystyczna lub naukowa obiektu, wymagane przeprowadzenie złożonych technologicznie robót, stan zachowania zabytku wymaga natychmiastowej interwencji) dofinansowanie może stanowić 100 % wartości robót.

7. Samorząd województwa i powiatu może przyznać dotację na dofinansowanie prac przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków. Dofinansowanie odbywa się na podstawie art. 81 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz na podstawie uchwały (Sejmiku Województwa Podlaskiego, Rady Powiatu Łomżyńskiego) w sprawie trybu i zasad przyznawania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane.

8. Rada Gminy Piątnica w uchwale nr 252/XLIII/2018 z dnia 20 sierpnia 2018 r. w sprawie zasad udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków Gminy Piątnica (Dziennik Urzędowy Województwa Podlaskiego z 2018 r. poz. 3426 i z 2019 r. poz. 4897) ustanowiła zasady dotyczące udzielania dotacji.

9. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji może udzielić dotacji z Funduszu Kościelnego. Środki Funduszu można przeznaczyć na remonty i konserwacje obiektów sakralnych o wartości zabytkowej. Dotacją mogą być objęte podstawowe prace zabezpieczające obiekt: remonty dachów, stropów, ścian i elewacji, osuszanie, odgrzybianie, izolacja, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, instalacji elektrycznej, odgromowej, przeciwwłamaniowej i przeciwpożarowej.

Rozdział 9.

ZABYTKI UJĘTE GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW

1. Wykaz zabytków nieruchomych ujętych w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków i Gminnej Ewidencji Zabytków:

Lp	Nr rejestru	Obiekt	Data	Miejscowość	Gmina
1	A-104 24.04.1981	Kościół paraf.	1869-1878r.	Drozdowo ul. Główna	Piątnica
2	A-106 25.04.1981	Plebania	1895r.	Drozdowo ul. Główna	Piątnica
3		Ogrodzenie kościoła paraf.	4 ćw. XIXw.	Drozdowo ul. Główna	Piątnica
4		Młyn wodny	ok.1921r.	Motyka	Piątnica

5	A-59 28.04.1980	Kościół paraf.	1860r.	Dobrzyjałowo	Piątnica
6	A-105 24.04.1981	Kaplica grobowa Lutosławskich	1870r.	Drozdowo ul. Główna	Piątnica
7		D. Spichlerz	k. XIXw.	Kisielnica	Piątnica
8	A-173 21.07.1981	Zespół Folwarczny / założenie parkowe	k.XIXw.	Kisielnica	Piątnica
9	A-222 17.12.1985	Dwór	XVIII/XIXw.	Drozdowo	Piątnica
10	A-125 27.04.1981	Plebania	1885r.	Dobrzyjałowo	Piątnica
11	A-124 27.04.1981	Kaplica cmentarna	1869r.	Dobrzyjałowo	Piątnica
12		Dom mieszkalny	1936r.	Kossaki 22	Piątnica
13		Dom mieszkalny	1935r.	Kossaki 23	Piątnica
14		Dom mieszkalny	1927r.	Kossaki 27	Piątnica
15		Dom mieszkalny	1904r.	Kossaki 35	Piątnica
16		Dom mieszkalny	1944r.	Kossaki 39	Piątnica
17		Dom mieszkalny z chlewem	1942r.	Kossaki 53	Piątnica
18		Chlew	1946r.	Kossaki 53	Piątnica
19		Dom mieszkalny	1935r.	Kossaki 59	Piątnica
20		Chlew	1946r.	Kossaki 69	Piątnica
21		Młyn wodny /zespół/	1918r.	Kałęczyn	Piątnica
22		Młyn wodny /zespół/	1920/1945r.	Wyłudzin 12	Piątnica
23	A-222 17.12.1985	Zespół dworsko - parkowo - folwarczny	XVIII/XIXw. XIX/XXw.	Drozdowo - /Dolne/	Piątnica
24	A-48 23.11.1978	Zespół dworsko - folwarczny	XIX/XXw.	Drozdowo - /Górne/	Piątnica
25		Zespół folwarczny	XIX/XXw.	Marianowo	Piątnica
26	A-325 30.10.1968	Przedmoście Piątnica Twierdzy Łomża	1887-1889, 1901-1909, 1939r.	Piątnica	Piątnica
27		Piwnica browaru	1878-79 r.	Drozdowo	Piątnica
28	A-325 30.10.1968	Stanowisko obserwacyjno-bojowe dla 1 RKM do ognia czołowego w wale czołowym fortu 1	1939 r.	Piątnica	Piątnica
29	A-325 30.10.1968	Stanowisko obserwacyjno-bojowe dla 1 RKM do ognia czołowego w wale czołowym fortu 1	1939 r.	Piątnica	Piątnica
30	A-325 30.10.1968	Stanowisko obserwacyjno-bojowe dla 1 RKM do ognia czołowego na styku wału barkowego i czołowego fortu 2	1939 r.	Piątnica	Piątnica
31	A-325 30.10.1968	Stanowisko obserwacyjno-bojowe dla 1 RKM do ognia czołowego w wale czołowym fortu 2	1939 r.	Piątnica	Piątnica
32	A-325 30.10.1968	Koszary szyjowe z kaponierą fortu 2 (B) Przedmościa Piątnica Twierdzy Łomża	1901-1907	Piątnica	Piątnica
33	A-281 17.03.1987	Plebania przy kość. paraf.	1880r.	Piątnica	Piątnica
34	A-516 03.11.1987	Kościół paraf.	1914r.	Piątnica	Piątnica
35		Kościół paraf.	1905r.	Olszyny	Piątnica

2. Wykaz cmentarzy:

L.p.	Nr rejestru	Obiekt	Miejscowość	Gmina
------	-------------	--------	-------------	-------

1	A-296 09.06.1987	Cmentarz rzymskokatolicki	Dobrzyjałowo	Piątnica
2	A-306 12.06.1987	Cmentarz rzymskokatolicki	Drozdowo	Piątnica
3	A-325 09.09.1987	Cmentarz rzymskokatolicki	Piątnica	Piątnica
4	A-276 12.03.1987	Cmentarz z I w. św. ż. rosyjskich	Kisielnica	Piątnica
5	A-277 12.03.1987	Cmentarz z I w. św. ż. niemieckich	Kisielnica	Piątnica
6		Cmentarz z II wojny światowej	Jeziorko	Piątnica
7		Cmentarz z okresu I wojny światowej, przy pomniku z 1892	Czarnocin	Piątnica

3. Wykaz parków:

- 1) Kisielnica, nr rej. A-173 / 21.07.1981;
- 2) Drozdowo Dolne, nr rej. A-222/17.12.1978;
- 3) Drozdowo Górne, nr rej. A-48/23.11.1978A-276;
- 4) Dobrzyjałowo.

4. Wykaz zabytków archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków:

- 1) Drozdowo, gm. Piątnica osada, XII – XVI w. Nr rej. A-490, Dec. KL.WKZ-5340-21/93 z dnia 18.03.1993 r.;
- 2) Rakowo-Czachy, gm. Piątnica osada wczesnośredniowieczna (XI-XIII w.)Nr rej. A-484, Dec. KL.WKZ-5340-15/92.

5. Wykaz zabytków ujętych w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków:

- 1) Na terenie gminy Piątnica, znajduje się 158 zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych, które są śladem materialnej działalności ludzkiej w przeszłości. Wykaz stanowisk przedstawia tabela poniżej:

Lp. Nr karty GEZ	Miejscowość	Nr stanowiska na obszarze AZP	Chronologia	Funkcja stanowiskowa
1	Budy Czarnockie	56	nowożytność	osada
2	Budy Czarnockie	57	późne średniowiecze nowożytność	osada
3	Budy Czarnockie	58	epoka kamienna	śląd osadnictwa
4	Budy Czarnockie	59	późne średniowiecze nowożytność	śląd osadnictwa
5	Budy Czarnockie	60	nowożytność	osada
6	Budy Czarnockie	61	późne średniowiecze nowożytność	śląd osadnictwa
7	Budy Czarnockie	62	późne średniowiecze nowożytność	osada
8	Budy Czarnockie	64	nowożytność	osada
9	Budy Czarnockie	65	nowożytność	osada
10	Czarnocin	5	epoka kamienia okres wpływów rzymskich wczesne średniowiecze	1/śląd osadnictwa 2/śląd osadnictwa 3/ osada

11	Czarnocin	63	nowożytność	osada
12	Czarnocin	66	wczesne średniowiecze późne średniowiecze nowożytność	1/ ślad osadnictwa 2/ osada 3/ ślad osadnictwa,
13	Czarnocin	67	epoka kamienia wczesne średniowiecze nowożytność	1/ślad osadnictwa 2/ osada, 3/ osada
14	Czarnocin	68	późne średniowiecze nowożytność	1/ osada, 2/ osada
15	Czarnocin	80	nowożytność	osada
16	Drozdowo	7	późne średniowiecze	osada
17	Drozdowo	6	pradzieje późne średniowiecze	śląd osadnictwa osada
18	Drozdowo	8	późne średniowiecze	osada
19	Drozdowo	9	pradzieje	śląd osadnictwa
20	Drożęcin Lubiejewo	7	późne średniowiecze nowożytność	osada osada
21	Drożęcin Lubiejewo	8	nowożytność	osada
22	Drożęcin Lubiejewo	9	późne średniowiecze	osada
23	Drożęcin Lubiejewo	10	nowożytność	osada
24	Drożęcin Lubiejewo	11	epoka kamienia nowożytność	śląd osadnictwa osada
25	Drożęcin Lubiejewo	12	wczesne średniowiecze nowożytność	osada, osada
26	Drożęcin Lubiejewo	19	nowożytność	osada
27	Drożęcin Lubiejewo	20	nowożytność	osada
28	Drożęcin Lubiejewo	22	nowożytność	osada
29	Drożęcin Lubiejewo	111	nowożytność	osada
30	Drożęcin Lubiejewo	112	wczesne średniowiecze nowożytność	osada, osada
31	Drożęcin Lubiejewo	113	wczesne średniowiecze późne średniowiecze, nowożytność	osada, osada, osada
32	Drożęcin Lubiejewo	114	późne średniowiecze	osada
33	Drożęcin Stary	90	nowożytność	osada
34	Drożęcin Stary	92	nowożytność	osada
35	Drożęcin Stary	93	późne średniowiecze, nowożytność	śląd osadnictwa
36	Drożęcin Stary	94	epoka brązu	ślady osadnictwa
37	Elźbiecin	11	mezolit nowożytność	śląd osadnictwa osada
38	Elźbiecin	12	nowożytność	osada
39	Elźbiecin	13	nowożytność	osada
40	Elźbiecin	14	wczesne średniowiecze nowożytność	śląd osadnictwa osada
41	Elźbiecin	15	nowożytność	osada
42	Elźbiecin	16	nowożytność	osada
43	Elźbiecin	17	nowożytność	osada
44	Elźbiecin	18	nowożytność	osada
45	Elźbiecin	19	wczesne średniowiecze nowożytność	śląd osadnictwa osada
46	Elźbiecin	20	wczesne średniowiecze nowożytność	śląd osadnictwa osada
47	Jeziorko	21	nowożytność	osada
48	Jeziorko	22	nowożytność	osada

49	Jeziorko	23	późne średniowiecze nowożytność	osada osada
50	Elżbiecin	24	późne średniowiecze nowożytność	osada osada
51	Jeziorko	25	nowożytność	osada
52	Jeziorko	26	nowożytność	osada
53	Jeziorko	27	nowożytność	osada
54	Jeziorko	28	nowożytność	osada
55	Jeziorko	29	neolit wczesne średniowiecze nowożytność	śląd osadnictwa śląd osadnictwa osada
56	Jeziorko	30	nowożytność	osada
57	Jeziorko	31	wczesne średniowiecze nowożytność	śląd osadnictwa osada
58	Jeziorko	32	wczesne średniowiecze nowożytność	śląd osadnictwa osada
59	Kalinowo	17	pradzieje	śląd osadnictwa
60	Kalinowo	3	nowożytność	śląd osadnictwa
61	Kalinowo	18	pradzieje późne średniowiecze	śląd osadnictwa, osada
62	Kalinowo	19	pradzieje	śląd osadnictwa
63	Kalinowo	20	późne średniowiecze	osada
64	Kalinowo	21	późne średniowiecze	osada
65	Kalinowo	22	epoka brązu nowożytność	śląd osadnictwa śląd osadnictwa
66	Kalinowo	39	nowożytność	osada
67	Kalinowo	40	nowożytność	osada
68	Kalinowo	38	pradzieje nowożytność	śląd osadnictwa śląd osadnictwa
69	Kisielnica	53	wczesne średniowiecze nowożytność	śląd osadnictwa osada
70	Kisielnica	54	epoka kamienia nowożytność	śląd osadnictwa osada
71	Kisielnica	55	paleolit schyłkowy późne średniowiecze nowożytność	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa
72	Murawy	49	nowożytność	osada
73	Murawy	50	nowożytność	osada
74	Murawy	51	późne średniowiecze nowożytność	osada osada
75	Murawy	52	wczesne średniowiecze nowożytność	osada osada
76	Murawy	69	nowożytność	osada
77	Murawy	70	późne średniowiecze nowożytność	osada osada
78	Murawy	71	wczesne średniowiecze późne średniowiecze nowożytność	śląd osadnictwa śląd osadnictwa osada
79	Murawy	72	wczesne średniowiecze nowożytność	osada osada
80	Murawy	73	wczesne średniowiecze nowożytność	osada osada
81	Murawy	74	późne średniowiecze nowożytność	osada osada
82	Murawy	75	wczesne średniowiecze	osada

			późne średniowiecze nowożytność	osada osada
83	Murawy	76	późne średniowiecze nowożytność	osada osada
84	Murawy	78	epoka kamienia nowożytność	śląd osadnictwa osada
85	Murawy	91	wczesne średniowiecze	śląd osadnictwa
86	Nagórki	13	nowożytność	osada
87	Nagórki	14	wczesne średniowiecze nowożytność	śląd osadnictwa osada
88	Nagórki	15	późne średniowiecze nowożytność	śląd osadnictwa osada
89	Nagórki	16	nowożytność	osada
90	Nagórki	17	nowożytność	osada
91	Nagórki	18	wczesne średniowiecze nowożytność	śląd osadnictwa osada
92	Nagórki	23	wczesne średniowiecze późne średniowiecze nowożytność	osada osada osada
93	Nagórki	24	nowożytność	osada
94	Nagórki	26	nowożytność	osada
95	Nagórki	27	nowożytność	osada
96	Nagórki	95	nowożytność	osada
97	Nagórki	96	późne średniowiecze nowożytność	śląd osadnictwa osada
98	Nagórki	97	nowożytność	osada
99	Nagórki	98	nowożytność	osada
100	Nagórki	99	późne średniowiecze nowożytność	osada osada
101	Nagórki	100	późne średniowiecze nowożytność	osada osada
102	Nagórki	101	późne średniowiecze nowożytność	osada osada
103	Nagórki	102	nowożytność	osada
104	Nagórki	103	późne średniowiecze nowożytność	osada osada
105	Nagórki	104	epoka kamienia	śląd osadnictwa
106	Nagórki	105	paleolit schyłkowy wczesne średniowiecze późne średniowiecze	obozowisko osada osada
107	Nagórki	106	epoka brązu późne średniowiecze nowożytność	osada osada osada
108	Nagórki	107	mezolit wczesne średniowiecze nowożytność	obozowisko osada osada
109	Nagórki	108	późne średniowiecze nowożytność	osada osada
110	Nagórki	109	wczesne średniowiecze	śląd osadnictwa
111	Nagórki	110	epoka brązu	śląd osadnictwa
112	Niewodowo	10	pradzieje	śląd osadnictwa
113	Niewodowo	14	pradzieje wczesne średniowiecze	śląd osadnictwa śląd osadnictwa

			nowożytność	śląd osadnictwa
114	Niewodowo	15	późne średniowiecze	osada
115	Niewodowo	16	późne średniowiecze nowożytność	osada osada
116	Penza	77	wczesne średniowiecze nowożytność	osada osada
117	Penza	79	epoka kamienia późne średniowiecze nowożytność	śląd osadnictwa osada osada
118	Penza	81	epoka kamienia wczesne średniowiecze późne średniowiecze	śląd osadnictwa śląd osadnictwa osada
119	Penza	82	wczesne średniowiecze późne średniowiecze nowożytność	osada osada osada
120	Penza	83	wczesne średniowiecze	osada
121	Penza	84	nowożytność	osada
122	Penza	85	epoka brązu wczesne średniowiecze późne średniowiecze nowożytność	śląd osadnictwa osada osada osada
123	Penza	86	wczesne średniowiecze późne średniowiecze nowożytność	osada osada osada
124	Penza	87	nowożytność	osada
125	Penza	88	późne średniowiecze nowożytność	osada osada
126	Penza	89	nowożytność	osada
127	Penza	124	wczesne średniowiecze	śląd osadnictwa
128	Piątnica	6	późne średniowiecze nowożytność	osada osada
129	Piątnica	8	neolit	cmentarzysko
130	Piątnica	9	nowożytność	osada
131	Piątnica	10	wczesne średniowiecze	osada
132	Piątnica	11	późne średniowiecze	osada
133	Piątnica	12	nowożytność	śląd osadnictwa
134	Piątnica	13	późne średniowiecze	śląd osadnictwa
135	Piątnica	14	wczesne średniowiecze	śląd osadnictwa
136	Piątnica	15	wczesne średniowiecze	śląd osadnictwa
137	Piątnica	1	nowożytność	osada
138	Piątnica	2	nowożytność	osada
139	Piątnica	3	nowożytność	osada
140	Piątnica	4	nowożytność	osada
141	Piątnica	5	nowożytność	osada
142	Pociejewo	4	późne średniowiecze nowożytność	śląd osadnictwa śląd osadnictwa
143	Pokrzywy	6	nowożytność	osada
144	Pokrzywy	7	nowożytność	osada
145	Rakowo Boginie	11	późne średniowiecze	osada
146	Rakowo Czachy	12	późne średniowiecze	osada
147	Rakowo Czachy	13	pradzieje późne średniowiecze	śląd osadnictwa osada
148	Rządkowo	8	nowożytność	osada
149	Rządkowo	9	nowożytność	osada
150	Rządkowo	10	późne średniowiecze	śląd osadnictwa

			nowożytność	osada
151	Wiktorzyn	41	nowożytność	osada
152	Wiktorzyn	42	nowożytność	osada
153	Wyrzyki	33	nowożytność	osada
154	Wyrzyki	34	nowożytność	osada
155	Wyrzyki	35	nowożytność	osada
156	Wyrzyki	36	nowożytność	osada
157	Wyrzyki	37	nowożytność	osada
158	Wyrzyki	38	nowożytność	osada

Rozdział 10.

POSTANOWIENIE KOŃCOWE

Z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Piątnica, Wójt sporządzi co dwa lata sprawozdanie, które zostanie przedstawione Radzie Gminy Piątnica.

UZASADNIENIE

Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami jest zadaniem własnym jednostek samorządu terytorialnego co wynika z art. 7 ust. 1 pkt 9, ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713).

Uchwalenie programu jest obowiązkiem wynikającym z przepisów obowiązującego prawa tj. art. 87 ust. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2020 r. poz. 282 ze zm.).

Zasadniczą ideą Programu opieki nad zabytkami Gminy Piątnica na lata 2020 – 2023 jest zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania, wyeksponowanie cennych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego na terenie Gminy Piątnica, w celu zwiększenia ich atrakcyjności dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych.